

Programma Ruimte

Inleiding

De opgaven voor de gemeente Twenterand in het ruimtelijke domein zijn groot. Door de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 01/01/2023 zal de hoeveelheid werk maar ook de manier van werken veranderen. Maatwerk zal in het begin meer tijd gaan kosten. Uiteindelijk is integraler werken efficiënter en kan op termijn voordelen opleveren. Het werk zelf zal ook veranderen. Er zal meer werk in het voortraject van een aanvraag zitten, door onder meer het vooroverleg, en er zal meer werk achteraf zijn, in de vorm van handhaving.

De Omgevingsvisie 1.0 is eind 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2023 wordt gewerkt aan de actualisatie van de Omgevingsvisie 1.0. Ook zijn de voorbereidingen voor het opstellen van de gebiedsprogramma's in aanloop op de nieuwe omgevingsvisie en het bouwen van het Omgevingsplan in volle gang.

Ook treedt op 01/01/2023 de Wet kwaliteitsborging in werking. Hierdoor worden bouwtechnische toetsen door private partijen worden uitgevoerd en niet meer door de gemeente. Door de gemeente zal meer ingezet moeten worden op casemanagement, afstemming met ruimtelijke ordening en bouwplantoetsing.

Daarnaast heeft de Wkb twee effecten waardoor de legesopbrengsten zullen verminderen. Ten eerste het aantal bouwprojecten waarvoor geen vergunning nodig is zal toenemen. Ten tweede vervalt voor de resterende vergunningen (gevolgklasse 1) de bouwtechnische toets.

Daar staat tegenover dat voor de nieuwe taken die gelieerd zijn aan een specifieke vergunningaanvraag wél leges kunnen worden geheven. Dan gaat het bijvoorbeeld om de volgende (nieuwe) activiteiten:

- Vooroverleg over een specifiek project.
- Omgevingstoets, o.a. de check op de omgevingsveiligheid.
- Administratieve toets.

Op dit moment is niet duidelijk in hoeverre de verminderde legesopbrengst gecompenseerd wordt door het in rekening brengen van leges voor de nieuwe taken. Ook de impact op de benodigde capaciteit ondanks het wegvallen van de bouwtechnische toets, is moeilijk te voorspellen. In 2023 moet duidelijk worden wat de impact van de invoering van deze wet is.

Voor zowel de invoering van de Omgevingswet als de Wet Kwaliteitsborging voor bouwen zijn in de meicirculaire 2022 (gelden beschikbaar gesteld. De inzet van deze gelden wordt verder uitgewerkt.

Met de Woonvisie als basis zetten we in op het ontwikkelen van inbreidingslocaties en zoeken we naar uitbreidingslocaties voor wonen en werken. We willen daarbij ook een regionale rol vervullen. Twenterand staat voor een woningbouwopgave. We willen de lokale woonbehoefte bedienen met t/m 2031 een groei van 550 woningen. Tevens hebben we daarnaast de ambitie om bij te dragen aan de regionale vraag naar woningen. Om de doelgroepen op de woningmarkt goed te helpen is het nodig de juiste kwaliteit woningen te bouwen en doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.

Om de woningbouw te kunnen versnellen zijn sleutelgebieden/projecten aangewezen waar een woningbouwimpuls kan worden gerealiseerd. Daarnaast zijn ook inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties in beeld. Het doel is om harde plannen te realiseren en zachte plannen voor 2025 hard te maken en snel te kunnen starten met bouwen. De extra woningbouwopgave vraagt meer capaciteit van de gemeente. Ook willen we in 2023 stappen zetten inzake speciale doelgroepen. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld en zal verder worden uitgewerkt.

De afspraken uit het nationale Klimaatakkoord van juni 2019, waaraan de gemeenten zich vrijwel unaniem hebben verbonden, hebben tot nieuwe uitvoeringstaken bij gemeenten geleid, vooral voor de thema's Gebouwde omgeving en Opwek hernieuwbare Energie waarvoor een belangrijke regierol bij gemeenten is neergelegd. De energie- en warmtetransitie is een grote en langjarige gezamenlijke opgave, waarbij we nu nog maar aan het begin staan. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft onderzocht wat de uitvoering van het Klimaatakkoord de decentrale overheden in de periode 2022-2030 gaat kosten. Het ROB onderzoek uitvoeringslasten Klimaatakkoord lagere overheden is voor de VNG inzet voor het nieuwe kabinet. Het is nog onzeker wat de kabinetsformatie zal betekenen

voor de energietransitie en het klimaatbeleid en daarmee voor de tegemoetkoming voor gemeenten in uitvoeringsmiddelen en juridisch instrumentarium. Er komen nieuwe Klimaat uitvoeringsgelden naar de gemeenten komen - wat landelijk wel de verwachting is - dit kan onze inzet versterken. Dit wordt verder uitgewerkt waarbij het belangrijk is om het gesprek met onze inwoners en ondernemers over de Klimaatopgave te voeren en wat dat ook lokaal betekent.

De energietransitie krijgt o.a. vorm via de Regionale Energie Strategie Twente. Op 6 juli 2021 heeft de raad ingestemd met de RES Twente 1.0 als strategische koers en een bijdrage van Twenterand aan de Twentse opgave van maximaal 82 GWh, in te vullen met een flexibele energiemix voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Aan de uitwerking van de opgave heeft de raad voorwaarden verbonden.

De warmtevisie is ook in 2021 vastgesteld. Op basis van deze visie willen we nu geen wijken aanwijzen die al vóór 2030 aardgasloos gemaakt worden. Wel zoeken we kansen om aan te sluiten bij concrete projecten in samenwerking met Mijande Wonen. En we gaan kleinschalig aan de slag bijvoorbeeld met de Slimme wijkaanpak (met ondersteuning van Enpuls). Dan gaat het om kleinschalige projecten van ca. 20 – 40 woningen.

Klimaatadaptatie is ook een belangrijk klimaatthema. In het Gemeentelijk Rioleringsplan is hier al rekening mee gehouden. In gemeentelijke projecten, zoals het plan Mozaïek, en de Centrumvisie Vriezenveen, wordt rekening gehouden met bijvoorbeeld hittestress door meer vergroening. Via de verordening duurzaamheidssubsidie worden woningeigenaren gestimuleerd om bijvoorbeeld de hemelwaterafvoer af te koppelen of tegels te verwijderen zodat meer regenwater wordt vastgehouden. In 2023 wordt verder gewerkt aan een gemeente die klimaatadaptief is ingericht. Het streven is om in 2050 klimaatbestendig te zijn.

Een onderwerp met een enorme impact voor bewoners is de problematiek rondom het Kanaal Almelo – de Haandrik. Vanwege schade aan hun panden en de nog onzekere situatie m.b.t. de schadeafhandeling leven veel gedupeerde bewoners langs het kanaal Almelo - de Haandrik in grote zorgen en onzekerheden. De problematiek rondom het kanaal zorgt ook voor financiële risico's in relatie tot de gemeentelijke begroting. Tevens bestaat het risico dat er door de gemeente kosten gemaakt moeten worden die nog niet zijn voorzien of nog niet te voorzien zijn. Maar ook om mogelijke kosten van netwerkbeheerders, wanneer de door hen aangevraagde vergunning of instemming wordt geweigerd. Dit omdat de gemeente schade, die mogelijk door hun werkzaamheden zou kunnen optreden, wil voorkomen. Daarnaast leidt de gemeente zelf financiële schade aan de eigen infrastructuur, omdat deze buiten het onverplichte deel van de schaderegeling van de provincie valt. Ook qua capaciteit heeft dit impact.

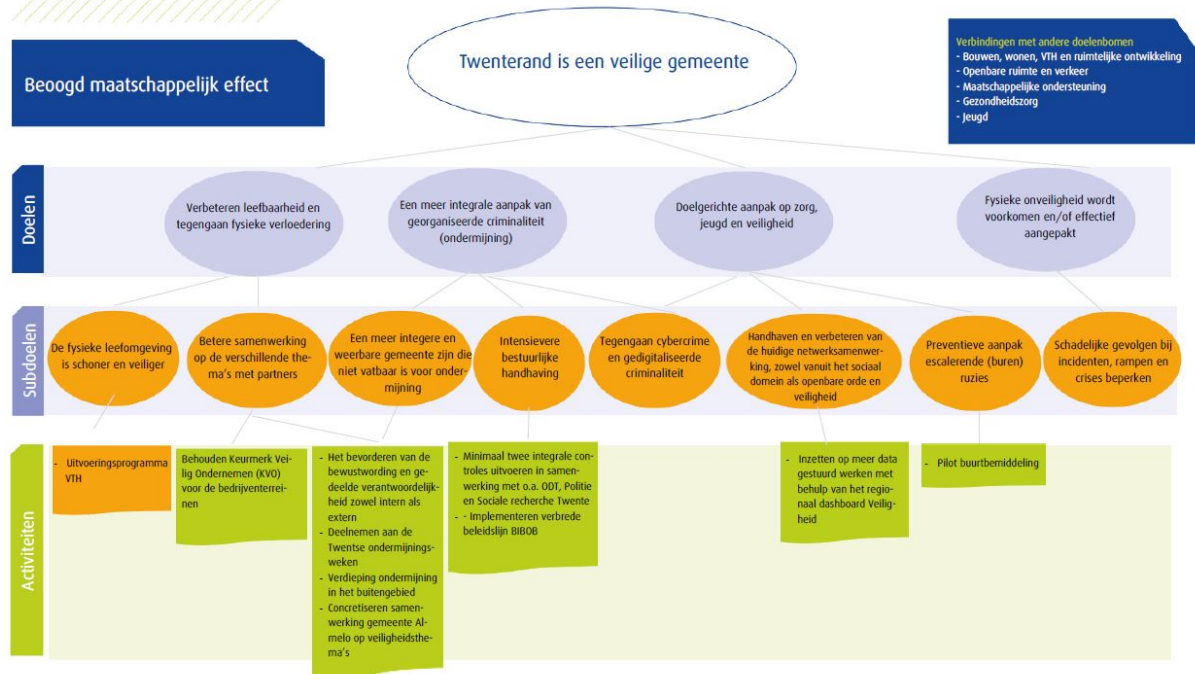
In 2023 moeten we aan de slag met een toekomstgerichte visie op Mobiliteit zal voor Twenterand. Daarbij speelt duurzaamheid een grote rol. Ook een zuidelijke rondweg te Vriezenveen is onderwerp van onderzoek. Verder werken wij aan de verbreding/opwaardering van de N36.

Op het gebied van openbare orde en veiligheid blijven we werken aan een veilig Twenterand. De ambities liggen vast in het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025. De komende jaren zetten we onder ander in op de thema's ondermijning en zorg, jeugd en veiligheid. We willen integraal, flexibel, informatie gestuurd en vooral samen werken. Het zorgen voor een veilige gemeente is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente, netwerkpartners en de inwoners. Bij de vaststelling van het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025 is ingestemd met een ophoging van het jaarlijkse werkbudget.

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Doelenboom

Openbare orde en veiligheid | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Twenterand is een veilige gemeente

Doel: Verbeteren leefbaarheid en tegengaan fysieke verloedering

Doel: Een meer integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit (ondermijning)

Doel: Doelgerichte aanpak op zorg, jeugd en veiligheid

Doel: Fysieke onveiligheid wordt voorkomen en/of effectief aangepakt

Subdoel: De fysieke leefomgeving is schoner en veiliger

Activiteiten

• Uitvoeringsprogramma VTH

Omschrijving

Goed wonen en werken is één van de doelen van de gemeente Twenterand. We willen onze wijken, veilig, sociaal en leefbaar houden. Dit doen we door het voorzieningenniveau in de gemeente op peil te houden en woningen te bouwen maar ook door te werken aan een schone en veilige fysieke omgeving. Toezicht en handhaving door onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) is een belangrijk instrument voor het vergroten van de leefbaarheid en (het gevoel van) veiligheid in de gemeente. Onze boa's hebben een signalerende en controlerende rol en zijn breed inzetbaar. De prioriteiten op het gebied van toezicht en handhaving worden jaarlijks opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VTH.

Subdoel: Een meer integrale en weerbare gemeente zijn die niet vatbaar is voor ondermijning

Activiteiten

- **Het bevorderen van de bewustwording en gedeelde verantwoordelijkheid zowel intern als extern**

Omschrijving

Ondermijning of georganiseerde misdaad behelst veel vormen van criminaliteit. Kortgezegd komt het er op neer dat de boven- en onderwereld zich mengen doordat criminelen gebruik maken van legale diensten. Zo vragen ze subsidies of vergunningen aan, starten bedrijven en kopen of huren panden. Voorbeelden van ondermijning zijn drugshandel, witwassen, mensenhandel en zorgfraude. De veiligheid en leefbaarheid in een gemeente verslechteren en het vertrouwen in de overheid en de rechtstaat worden langzaam maar zeker aangetast als gevolg van ondermijning. Ondermijning komt overal voor, ook in Twenterand.

We werken aan de bewustwording van onze eigen organisatie en de ondernemers en inwoners van de gemeente Twenterand en scherpen we lokale regelgeving aan, zoals beleidsregels of de APV, waar dit een positief effect kan hebben op het tegengaan van ondermijning.

- **Deelnemen aan de Twentse ondermijningsweken**

Omschrijving

Het tegengaan van ondermijning is iets dat we niet alleen kunnen. We werken daarom nauw samen met ketenpartners zoals het RIEC Oost-Nederland en de politie en blijven onderzoeken op welke gebieden we samen een front kunnen vormen. In Twente worden er jaarlijkse enkele thema weken georganiseerd waarin een ondermijningsthema centraal staat. Hier nemen we als gemeente Twenterand ook in 2023 aan deel.

- **Verdieping ondermijning in het buitengebied**

Omschrijving

Twenterand is voor criminelen een interessant gebied mede door het grote buitengebied rondom de dorpen. Op dit buitengebied willen we structurele aandacht vestigen. In 2023 maken we een plan voor de komende jaren om structureel aandacht te besteden aan ondermijning in het buitengebied.

- **Concretiseren samenwerking gemeente Almelo op veiligheidsthema's**

Omschrijving

Het grondgebied van de gemeente Twenterand en Almelo vormt het werkgebied van het politiebasiesteam Noord-Twente. Hierdoor is er veel afstemming en samenwerking met de gemeente Almelo op het terrein van openbare orde, veiligheid en de aanpak van ondermijning. De komende tijd onderzoeken we of een intensivering van de samenwerking met de gemeente Almelo meerwaarde heeft op bepaalde onderwerpen en gemeente overschrijdende thema's.

Subdoel: Intensievere bestuurlijke handhaving

Activiteiten

- **Minimaal twee integrale controles uitvoering in samenwerking met o.a. ODT, Politie en Sociale Recherche Twente**

Omschrijving

Vanuit de gemeente organiseren en coördineren we jaarlijks minimaal 2 integrale controles. Dit zijn controles in de gemeente Twenterand waarbij externe ketenpartners zoals ODT, politie, NVWA, Douane en de Sociale Recherche Twente (SRT) aansluiten.

- **Implementeren verbrede beleidslijn BIBOB**

Omschrijving

Er zijn steeds meer mogelijkheden om op lokaal niveau bestuursrechtelijk te handhaven als aanvulling op de bestaande privaatrechtelijke en strafrechtelijke mogelijkheden. Een voorbeeld hiervan is de Wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur). Deze wet geeft ons als gemeente de mogelijkheid om de achtergrond van bedrijven en personen met wie zij zakendoen, te

screenen. De reikwijdte van de Wet Bibob is uitgebreid. In 2023 stellen we de verbrede beleidslijn Bibob vast en implementeren deze in de organisatie.

Subdoel: Handhaven en verbeteren van de huidige netwerksamenwerking, zowel vanuit het sociaal domein als openbare orde en veiligheid

Activiteiten

- **Inzetten op meer data gestuurd werken met behulp van het regionaal dashboard Veiligheid**

Omschrijving

Er is steeds meer informatie beschikbaar zoals data vanuit het regionale dashboard veiligheid en specifieke informatie van veiligheidspartners. We gebruiken deze informatie al sporadisch, maar willen hier meer op inzetten. Door de cijfers structureel te analyseren kunnen we hier meer en slimmer gebruik van maken en verbeteren we onze informatiepositie.

Subdoel: Preventieve aanpak escalerende (buren) ruzies

Activiteiten

- **Pilot buurtbemiddeling**

Omschrijving

Escalerende (buren)ruzies hebben een negatief effect op de leefbaarheid en veiligheid van de woonomgeving. Met een preventieve aanpak (conflictbemiddeling) wordt ingezet op het voorkomen/tegengaan van escalatie. In Twenterand wordt op dit moment gewerkt met professionele mediators. In 2023 wordt de toezegging om een pilot buurtbemiddeling op te starten verder uitgewerkt. Buurt-bemiddeling is een vorm van burgerparticipatie waarbij getrainde bemiddelaars (vrijwilligers) ruziënde buren helpen het contact te herstellen, problemen bespreekbaar te maken en oplossingen te bedenken voor hun conflicten. Naast buurtbemiddeling met vrijwilligers blijft professionele mediation beschikbaar voor escalerende zaken waarbij deskundigheid van een professionele mediator noodzakelijk is.

Metingen en verplichte indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2023	Begroot 2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Aanpak woninginbraken									
Woninginbraken	*	*	20	30	40	45	38	67	Politie
Geregistreerde diefstal van (brom/snor)fietsen in Twenterand	*	*	42	34	52	46	65	69	Politie
Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit									
Nieuwe BIBOB-onderzoeken	**	**	0	0	0	3	n.v.t.	n.v.t.	
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Aantal te laat verleende vergunningen voor B of C evenementen	0	0	0	0	0				eigen gegevens
Aantal controles A/B-evenementen	30	30	11	2	36				eigen gegevens
Aantal controles C-evenementen	3	3	1	1	2				eigen gegevens
Aantal controles Drank- en Horecawet (leeftijdscontrole)	10	20	4	12	16				eigen gegevens
Aantal geïnde bestuurlijke boetes	nmb	5	0	0	1				eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	120	80	270	240	113				eigen gegevens

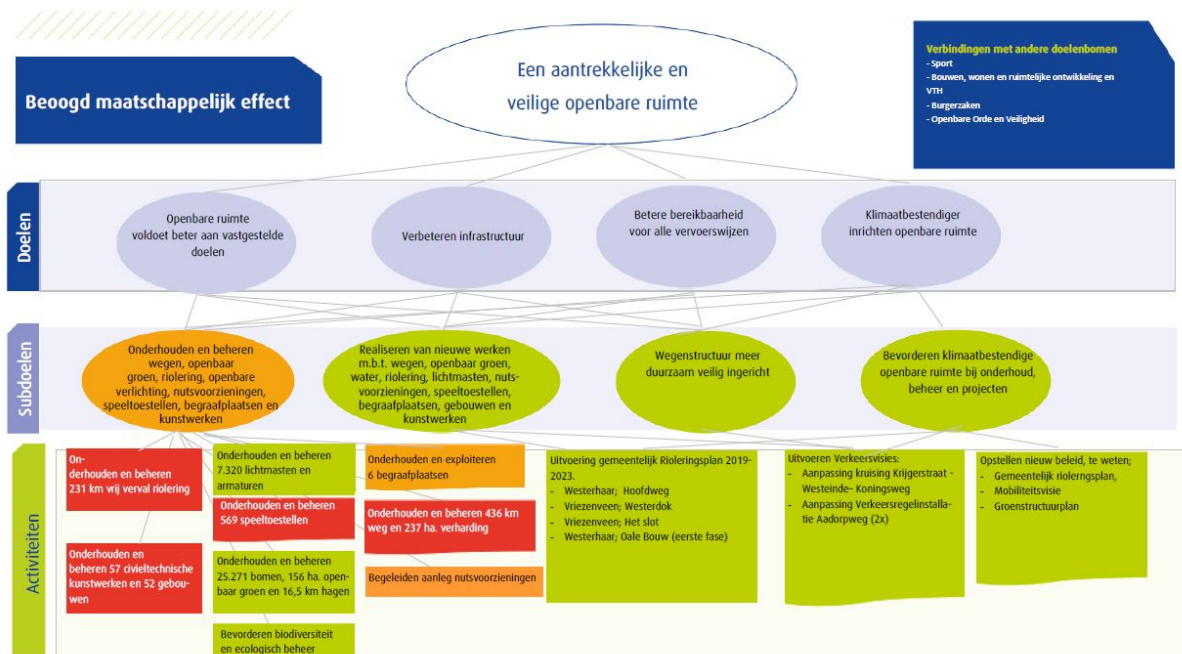
* zo min mogelijk

** Bibob onderzoeken zijn situationeel en daarom niet te plannen

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Doelenboom

Openbare Ruimte en Verkeer | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte

Doel: Openbare ruimte voldoet beter aan de vastgestelde doelen

Per taakveld (openbaar groen, riolering enz.) is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen het onderhoud en beheer moeten voldoen. De manier waarop dat is vastgelegd is een beleids-/beheerplan. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven aan de gemeenteraad en aan inwoners.

Doel: Verbeteren infrastructuur

Per jaar wordt gekeken welke nieuwe infrastructurele werken worden gerealiseerd. Op basis van het beschikbare budget worden de hoogst geprioriteerde werken uitgevoerd.

Doel: Betere bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen

Hiermee wordt bedoeld dat voor auto, fiets, trein en bus wordt geprobeerd het voorzieningenniveau minimaal op hetzelfde niveau te houden. Vooral voor bus en trein wordt geprobeerd dat middels overleg (ook in regionaal verband) te realiseren en mogelijk te verbeteren.

Doel: Klimaatbestendiger inrichten openbare ruimte

Bij werkzaamheden in de openbare ruimte zal rekening worden gehouden met klimaatadaptatie. Het gaat er om dat bij de uitvoering van onderhoud en beheer en ook bij projecten de openbare ruimte klimaatbestendiger wordt ingericht.

Subdoel: Bevorderen klimaatbestendige openbare ruimte bij onderhoud, beheer en projecten

Activiteiten

- Opstellen nieuw beleid
- Omschrijving**

Opstellen nieuw gemeentelijk rioleringsplan

Eind 2023 loopt de planperiode van het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 af. Onder de nieuwe Omgevingswet (invoering per 1-1-2023?) is een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) niet meer verplicht. Het is echter wel van belang het gemeentelijk beleid over water en riolering, het onderhoud en beheer van de riolering, de verbeteringswerkzaamheden en -projecten inclusief de financiële onderbouwing van de rioolheffing vast te leggen. Daarom wordt ervoor gekozen wel een nieuw GRP op te stellen voor de planperiode 2024-2028. Eén en ander wordt bekostigd vanuit het product Riolering.

Opstellen nieuw Mobiliteitsvisie

Het huidige Gemeentelijk Mobiliteitsplan heeft een looptijd tot 2025. Een aantal thema's op dit gebied is volop in ontwikkeling en vraagt om herziening van dit Mobiliteitsplan. Denk daarbij aan onderwerpen zoals duurzame mobiliteit (b.v. plaatsing van laadpalen en realiseren van snelle fietsverbindingen) en ook de risico gestuurde verkeersveiligheidsaanpak. Eén en ander wordt bekostigd uit het beschikbare budget voor de invoering van de Omgevingswet.

Opstellen Groenstructuurplan

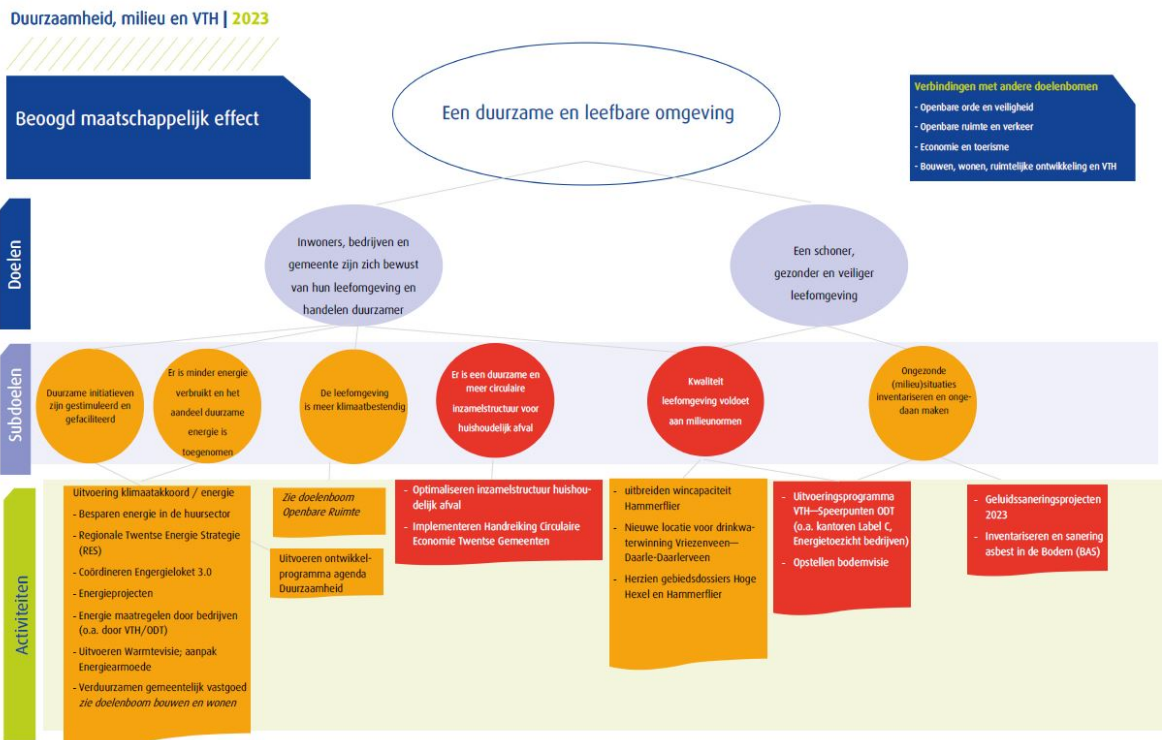
De Omgevingsvisie 2.0 vraagt om gemeentelijk beleid op dit onderwerp. Het groenstructuurplan dient als onderlegger voor de nieuwe Omgevingsvisie 2.0. In het groenstructuurplan wordt aangegeven welke groenstructuren we als gemeente van belang vinden en hoe we daar mee om denken te gaan. Klimaatadaptatie ofwel het inspelen op negatieve effecten van klimaatverandering zal daar onderdeel vanuit maken. Het opstellen van het plan wordt eveneens bekostigd uit het budget voor de invoering van de Omgevingswet.

Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2023	Begroot 2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
verkeersongevallen waarbij doden zijn gevallen	nnb	nnb	1	3	1	2	0	6	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen met gewonden	nnb	nnb	30	35	30	25	26	21	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen	nnb	nnb	135	131	133	186	147	197	BLIQ verkeersveiligheid rapportage

Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving.

Doel: Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen. In de Omgevingsvisie Twenterand 1.0, die in december 2021 is vastgesteld door de raad, zijn de lange-termijn doelen voor een duurzamer Twenterand opgenomen: we werken aan een meer circulair, klimaatbestendig en energieneutraal Twenterand in 2050.

Doel: Er is een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving voor mensen

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Subdoel: Duurzame initiatieven zijn gestimuleerd en gefaciliteerd

Activiteiten

- **Uitvoeren Ontwikkelprogramma Agenda Duurzaamheid 2018—2022**

Omschrijving

De basis voor de gemeentelijke inzet op duurzaamheid is de vastgestelde Agenda Duurzaamheid 2018-2022, die samen met de Twenterandse samenleving is opgesteld. In deze agenda werken wij met focus op de thema's Energietransitie, Circulaire Economie en Klimaatadaptatie, samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. 2022 was het laatste jaar van de Agenda Duurzaam Twenterand. In 2023 komen we met de evaluatie van de Agenda Duurzaam Twenterand en een voorstel voor een eventueel vervolg.

Subdoel: Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen

We sluiten voor Energie aan bij de doelen van het Klimaatakkoord (in 2030 49% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990 en in 2050: minimaal 80-95% CO₂-emissiereductie), de landelijke vertaling hiervan werken we uit in de Regionale Energie Strategie Twente. Voor de periode tot 2030 hebben we onze bijdrage aan de opwek hernieuwbare energie in Twente bepaald (82 GWh). De komende 4 jaar wil het college inzetten op energiebesparing en verduurzaming van woningen en bedrijven, waarbij energiearmoede voorkomen een extra aandachtspunt is.

Activiteiten

- **Uitvoering Klimaatakkoord / energie**

Omschrijving

De ambities voor de energietransitie zijn door de raad vastgesteld in de Omgevingsvisie Twenterand 1.0, het besluit over de RES Twente 1.0 en in de Agenda Duurzaam Twenterand. Twenterand sluit in haar ambitie voor een energieneutrale gemeente in 2050 aan bij de doelen van het landelijk Klimaatakkoord en de Regionale Energie Strategie Twente.

Het rijk wil meer tempo maken met de klimaat- en energietransitie én meer sturing en regie op uitvoering van decentrale overheden. Het ontwerp Beleidsprogramma Klimaat en tientallen kamerbrieven zijn voor de zomer 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd evenals een volle wet- en regelgevingsagenda, met bijvoorbeeld de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). Veel uitvoeringstaken worden bij gemeenten gelegd. De verduurzamingsopgave is groot en complex. Nieuw beleid en regelgeving, ontwikkelingen en innovaties op het gebied van warmtetransitie, klimaatadaptatie, duurzame energieopwekking, schone lucht en waterkwaliteit, duurzame/ slimme mobiliteit en circulariteit gaan snel. Het is belangrijk deze (landelijke, provinciale en regionale) ontwikkelingen bij te kunnen houden en er waar nodig op in te spelen.

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvingen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget. Over de resterende middelen die in het coalitieakkoord van dit kabinet zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen VNG, IPO en het Rijk.

In de meicirculaire 2022 heeft Twenterand via een decentralisatie-uitkering € 241.562 ontvangen voor extra inzet op uitvoering klimaattaken in 2022. Het gaat om taken voor verduurzamen van de Gebouwde omgeving (verduurzamen huur-koop-utiliteitsbouw), Opwek hernieuwbare energie en RES, Duurzame mobiliteit (laadinfra) etc. De VNG heeft hierover afspraken gemaakt met het Rijk om bij gemeenten een stevige uitvoeringsorganisatie te kunnen inrichten (ALV juni 2022). Voor 2023 en verder wordt opnieuw een rijksbijdrage verwacht. De inzet in Twenterand wordt uitgewerkt in een bestedingsvoorstel voor 2022 / 2023. Het is zoeken hoe wij met de huidige uitvoeringscapaciteit en de uitvoeringsmiddelen voor 2022 het best invulling kunnen geven aan het coalitieakkoord Twenterand enerzijds en de vraag vanuit het rijk anderzijds.

- **Besparen energie in de huursector**

Omschrijving

Samenwerken met Mijande Wonen: Via de prestatieafspraken die de gemeente met Mijande maakt (o.a. afspraken over woningkwaliteit en duurzaamheid /warmtetransitie huurwoningen), streven we naar energiebesparen en duurzame energie in de huursector. Het verduurzamen van bestaande woningen heeft prioriteit. Waar mogelijk trekken we met Mijande op om elkaar te versterken door verduurzamingsprojecten van Mijande Wonen te gebruiken als een vliegwiel om ook particulieren te bewegen om mee te doen.

In 2022 is een nieuwe Uitvoeringsagenda prestatieafspraken Mijande 2023 - 2024 opgesteld en deze wordt in 2023 vastgesteld. Het Rijk heeft ook separaat landelijke afspraken over o.a. verduurzamen van huurwoningen gemaakt met de woningcorporaties.

- **Deelnemen Regionale Energie Strategie (RES) Twente**

Omschrijving

Vastgestelde ambitie is dat wij aansluiten bij de Regionale Energie Strategie Twente (RES Twente) en de doelen van het Klimaatakkoord (in 2030: 49% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990 en in 2050: minimaal 80-95% CO₂-emissiereductie).

In 2020 werd in Twenterand 30,6 GWh aan hernieuwbare elektriciteit opgewekt, door zon op veld en zon op dak. Als volgende stap naar het jaar 2030 heeft de gemeenteraad op 6 juli 2021 ingestemd met de RES Twente 1.0 als strategische koers. Met daarin een bijdrage van Twenterand aan de Twentse opgave tot 2030 van maximaal 82 GWh, in te vullen met een flexibele energiemix voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Aan de uitwerking van deze opgave heeft de raad voorwaarden verbonden. De voorkeursvolgorde voor de opwek van duurzame energie tot 2030 is door de raad gegeven: maximaal zon op dak, zon op (te ontwikkelen) zandwinplassen, windenergie (met randvoorwaarden). Ook is in het nieuwe coalitieakkoord aangegeven dat we ruimte willen geven aan erfmolens met een tiphoogte tot 35 meter en zonnevelden tot 1 ha. Duidelijk is dat in de uiteindelijke energiemix ook wind een plek kan krijgen. Met zon en windprojecten gaan we zorgvuldig om, met aandacht voor volksgezondheid. Participatie van inwoners in het proces van de uitwerking van plannen en maximaal lokaal eigendom, zijn voor de raad belangrijke condities.

We zoeken voor grootschalige opwek van hernieuwbare energie in het buitengebied een goede uitwerking, met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en kwaliteit leefomgeving. Dat doen we in het (in de Omgevingsvisie Twenterand 1.0 aangewezen) zoekgebied Vriezenveen zuidoost, door met inwoners, grondeigenaren en ondernemers, de mogelijkheden voor wind te verkennen en uit te werken met de intentie hier een nieuw (energie)landschap te realiseren. Vanwege de grote impact op de leefomgeving van m.n. wind, is minimaal gemeentegrensoverschrijdende afstemming en goede communicatie nodig. Voor een optimaal proces zoeken wij samenwerking met onze inwoners, buurgemeenten, de provincie en in de RES Twente. De verdere ontwikkeling in het gebiedsproces grootschalige opwek is afhankelijk van bestuurlijke keuzes over het resultaat van de verkenningsfase van het gebiedsproces ATT voor het vervolg van samenwerking.

De lokale uitvoering van de RESsen kampt met vertraging (landelijk én in Twente), en daarmee stagneert de ontwikkeling van wind- en zonneprojecten. De urgente ambitie van voldoende groene energieopwekking in 2030 uit het Klimaatakkoord staat onder druk (momentopname "Foto NP RES" van juli 2022). In juli 2023 moet een voortgangsdokument RES 2.0 worden opgeleverd, waarin o.a. de zoekgebieden zijn vastgelegd. Provincie Overijssel geeft aan meer regie te nemen - vooral voor wind- via haar omgevingsvisie en -verordening en het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE). Verder neemt de provincie meer (ruimtelijke en programmatische) regie op de regionale energie-infrastructuur.

Onze bijdrage in de RES Twente moeten we borgen in ons eigen omgevingsbeleid en uitvoeringsprogramma. De voorkeursvolgorde voor opwek duurzame energie, participatie (in gebiedsproces en lokaal eigendom /financiële participatie) werken we uit in de aanpassing van het beleidskader duurzame energie. Het beleidskader is een bouwsteen voor onze Omgevingsvisie / Omgevingsplan via het spoor Omgeving (doelenboom BoWoRo)

- **Coördineren Energieloket 3.0**

- **Omschrijving**

- Het lokale Energieloket heeft een belangrijke rol in de uitvoering van de Warmtevisie. Via informatie en communicatie door het Energieloket en met de inzet van persoonlijk advies van de vrijwillige wooncoaches in Twenterand, stimuleren en ondersteunen we inwoners.

- Sinds het begin van 2022 werken zeven gemeenten in west-Twente, waaronder Twenterand, samen voor de coördinatie van energiecoaches (voorheen wooncoaches genoemd). Inwoners maken veelvuldig gebruik van de mogelijkheid om in gesprek te gaan met een energiecoach. Sinds de energieprijzen zijn gestegen, is er een toename zichtbaar in het aantal aangevraagde adviesgesprekken met energiecoaches. We zetten in op het werven van enkele nieuwe energiecoaches en een nauwe samenwerking met gemeenten in west-Twente om zo efficiënt en effectief mogelijk te werken op dit gebied.

- **Energieprojecten**

- **Omschrijving**

- Netcapaciteit: Voor verbetering van de netcapaciteit werkt Enexis samen met de gemeente aan uitbreiding van de capaciteit rondom het elektriciteitsstation in Vroomshoop. Volgens planning heeft Enexis begin 2023 de uitbreiding van het station Vroomshoop gereed. Netcongestie blijft echter nog een probleem door het bovenliggend hoogspanningsnet van Tennet. De druk op het elektriciteitsnet neemt steeds verder toe. Projecten voor duurzame energie, bedrijvigheid en mobiliteit lopen aan

tegen de capaciteit van de energie-infrastructuur, net als elders in Nederland. Er komt meer provinciale regie op de regionale energie-infrastructuur. De energietransitie vraagt om intensieve samenwerking en gezamenlijke sturing tussen overheden en netbeheerders. De samenhang tussen het energiesysteem, ruimtelijke ontwikkelingen en verduurzaming van industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit, is daarbij van belang.

Smart Energy Hub: samen met lokale ondernemers, provincie, waterschap, netbeheerders en enkele andere stakeholders onderzoeken we de haalbaarheid van het oprichten van een 'Smart Energy Hub'. Hierbij worden verschillende mogelijkheden onderzocht om netcongestie tegen te gaan en bedrijven te verduurzamen. Er is bijzondere aandacht voor de productie van waterstof. Ook de koppeling met bio/groengas wordt hierbij gemaakt.

Energiebesparen bedrijven: Het toezicht en de handhaving door decentrale overheden als bevoegd gezag voor de energiebesparingsplicht van bedrijven wordt versterkt. Het rijk zorgt voor extra middelen aan de omgevingsdiensten.

Zon op Dak : Voor 2030 wil Twenterand maximaal inzetten op het benutten van de mogelijkheden van Zon op Dak. Omdat er in de gemeente nog veel dakoppervlak is dat in theorie geschikt is voor zonne-energie, willen wij bedrijven actief benaderen. Het gaat vooral om grote (agrarische) bedrijfsdaken, soms in combinatie met de mogelijkheid van asbestsanering en voor participatie. De netcongestie is belemmerend voor de ontwikkeling van grootschalig Zon op Dak. In 2023 wordt een plan van aanpak Zon op Dak opgesteld.

Stimuleren Duurzaam gas: Wij onderzoeken samen met andere stakeholders als andere Twentse plattelandsgemeenten en Cogas (in RES Twente verband), de mogelijkheden voor biogasproductie in een kansrijk cluster als Weitemanslanden. Startpunt is de interesse van boeren voor deelname in een groengas Hub.

- **Uitvoeren Warmtevisie**

- **Omschrijving**

Uiteindelijk moeten in 2050 alle woningen en gebouwen in de gemeente van het aardgas af zijn. Als eerste bescheiden stap tot 2030 zetten we in op isoleren en energiebesparen, met aandacht voor ventileren. Op dit moment zijn voor onze gemeente als alternatief voor aardgas vooral individuele oplossingen zoals warmtepompen en (hybride) oplossingen in beeld. Het uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar' en daar willen we ook ons duurzaamheidsfonds voor inzetten, naast landelijke regelingen. Het uitgangspunt voor de uitvoering is dat we samen met inwoners aan de slag gaan en actief op zoek gaan naar kansrijke gebieden en initiatieven in de gemeente. In de uitvoering hebben we aandacht voor energie-armoede.

In 2022 hebben wij van het rijk € 810.267 ontvangen voor aanpak energie armoede. De uitvoering loopt tot eind 2023. Nederland kent sterke stijgingen in de energieprijzen ten gevolge van de oorlog in Oekraïne.

Landelijk is het streven om voor 2024 het uitvoeringsplan warmtevisie te ontwikkelen. Landelijke programma's, zoals het Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving en het Nationaal Isolatie Programma, ondersteunen de gemeenten. In 2023 komen we met een verdere uitwerking voor het uitvoeringsplan warmtevisie.

Subdoel: Er is een duurzame en meer circulaire inzamelstructuur voor huishoudelijk afval

De gemeente Twenterand is op weg naar een circulaire economie in 2050 en sluit hiervoor aan bij het rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland Circulair in 2050'. In 2030 worden er in Twenterand 50% minder primaire grondstoffen gebruikt.

Activiteiten

- **Optimaliseren inzamelstructuur huishoudelijk afval**

- **Omschrijving**

De gemeente Twenterand heeft de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en heeft de ambitie om in 2025 30 kg restafval per inwoner en een scheidingspercentage van 90% per jaar te behalen. In 2023 wordt de inzamelstructuur voor hoogbouw verder ontwikkeld en gerealiseerd door de plaatsing ondergrondse containers.

In 2023 vervalt de zwerfafvalvergoeding van € 40.000 welke jaarlijks besteed werd aan de inkoop van opruimsets, opzetten van acties en het inkopen van afvalbakken voor de openbare ruimte. Het houden van opschoonacties (Mooi Schoon) door scholen wordt wel doorgezet en uitgevoerd door ROVA.

Subdoel: Kwaliteit leefomgeving voldoet aan milieunormen

Activiteiten

- **Uitvoeringsprogramma VTH- speerpunten ODT**

Omschrijving

In 2020 zijn we gaan deelnemen aan een provinciaal traject voor de aanschaf van een nieuwe VTH risicomodel. We zijn namelijk nu ook wettelijk verplicht om een risicoanalyse voor vergunningverlening uit te voeren. Bovendien helpt de gezamenlijke aanpak om kosten te besparen en een zo groot mogelijke uniformiteit te realiseren. Momenteel is er een overeenkomst met een leverancier die de Risico-analyse heeft gebouwd en ons helpt om het systeem te vullen. Via expertsessies worden details ingevuld. De verwachting is dat de Risicomodule eind 2022 vastgesteld kan worden en in 2023 operationeel is.

Voor energietoezicht bedrijven zijn in de meicirculaire 2022 extra middelen ODT opgenomen. Deze worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma 2023.

Vanaf 1 januari 2023 zijn kantoren verplicht een energielabel C te hebben. In het uitvoeringsprogramma 2023 wordt capaciteit gereserveerd om hier toezicht op te houden.

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgt de gemeente verantwoordelijkheid voor een aantal bodemtaken die voorheen bij de provincie lagen. De uitvoerende taken onder deze verantwoordelijkheid worden door de ODT uitgevoerd. Beleidsvorming ligt bij de gemeente. In 2022 is gestart met het opstellen van een Bodemvisie als bouwsteen of als uitwerking van de Omgevingsvisie en in 2023 wordt deze vastgesteld. (zie doelenboom BoWoRo)

Subdoel: Ongezonde (milieu)situaties inventariseren en ongedaan maken

Activiteiten

- **Asbestsanering**

Omschrijving

In de Kadernota 2020 waren voor de jaren 2020 t/m 2022 middelen opgenomen voor een Asbestfonds. Vanaf 2023 komt deze reserve te vervallen. En wordt er geen verder vervolg aan dit fonds gegeven. Voor particulieren blijft het mogelijk om gratis te storten tot 35 m² bij de milieustraat. Voor de sanering van asbest in de bodem bestaat het Bureau Asbest Sanering (BAS), een samenwerking van meerdere gemeenten waarbij de uitvoering gemandateerd is aan een gespecialiseerd projectbureau.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft voor het onderzoek naar asbest en de sanering ervan in de bodem financiële middelen beschikbaar gesteld voor de periode 2016 tot en met 2022.

In deze periode zijn met name de openbare risicolocaties aangepakt. In 2022 is het doel alle gevoelige locaties onderzocht te hebben. Voor Twenterand zijn daarvoor kaarten gemaakt met potentieel verdachte locaties. Begin 2023 zouden noodzakelijke saneringen kunnen worden uitgevoerd als uit onderzoek dat naar voren komt en er voldoende Rijksbudget beschikbaar is. Door het Rijk zijn voor de periode 2023 en verder nog geen toezeggingen gedaan om financiële middelen beschikbaar te stellen om de sanering van asbest voort te zetten. Het Ministerie heeft de aanvraag daartoe afgewezen. Wel is het Ministerie bereid met BAS te onderzoeken hoe de saneringen vanaf medio 2023 (door BAS) gecontinueerd kunnen worden. Mocht dit niet tot een succes leiden, zal het projectbureau BAS eindigend zijn en zullen de afzonderlijke gemeenten verantwoordelijk worden voor de asbestsanering in de bodem in de eigen gemeente. Tevens zal de financiële Rijksbijdrage dan ontbreken. Dit zal inhouden dat noodzakelijke saneringen volledig voor rekening van de grondeigenaar zal zijn.

Beleidsdocumenten

Klimaatakkoord
Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Metingen

Beleidsdoelen	Begroo t 2023	Begroo t 2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval									
Kg restafval per inwoner	*	**	75	81	73	76	75	76	Waarstaatjegemeente.nl / grondstoffenmonitor
Scheidingspercentage afval	***	**	85	84	84	83	84	83	grondstoffenmonitor
Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen.									
% Hernieuwbare energie	n nb	**	**	13,2 % / 19,2 % ****	10,5 %/ 16,7 % ****	8,8 %/ 13,7 % ****	7,2%/ 12,1% ****	6,5 % / 11,5 % ****	Waarstaatjegemeente.nl/ Klimaat monitor.databank.nl
Totaal bekend energiegebruik (TJ)	n nb	**	**	2314	2353	2493	2372	2307	Klimaatmonitor.databank.nl
Ongezonde situaties saneren									
m2 asbestverdachte daken	*****	n nb	43 ha	44 ha	47 ha	49 ha	52 ha	56 ha	Readaar
Indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Realiseren Uitvoeringsprogramma	80%	100%	100%	70%	63% *****				eigen gegevens
aantal controles bedrijven met aandacht op energemaatregelen	75	65	30	65	87				eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	25	25	19	30	1				eigen gegevens

* ambitie 30kg restafval in 2025

** deze gegevens zijn nog niet beschikbaar

*** doelstelling 90% in 2025

**** hernieuwbare energie inclusief toedeling vanuit Twente

***** streven naar 20% duurzame opwek in 2020

***** energieneutraal in 2050

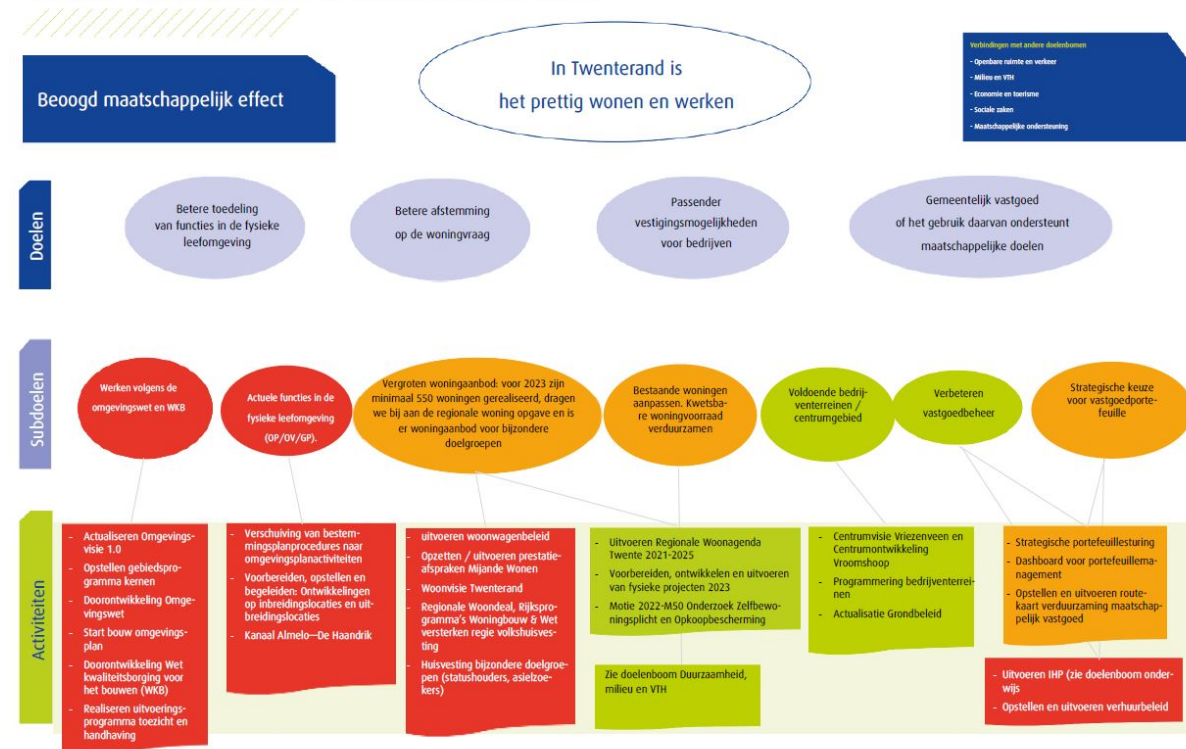
***** 70% (van alle daken (56ha) gesaneerd in 2022 (coalitieakkoord). 2019: 16%

***** milieuvergunningverlening: 83%, milieutoezicht: 43 %

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en VTH

Doelenboom

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk vastgoed en VTH | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken

Doel: Betere toedeling van functies in de fysieke leefomgeving

Doel: Betere afstemming op woningvraag

Doel: Passender vestigingsmogelijkheden voor bedrijven

Doel: Gemeentelijk vastgoed of het gebruik daarvan ondersteunt maatschappelijke doelen

Subdoel: Werken volgens de omgevingswet en WKB

Activiteiten

- Actualiseren Omgevingsvisie 1.0

Omschrijving

Eind 2021 is de Omgevingsvisie Twenterand 1.0 vastgesteld. Deze wordt het eerste kwartaal van 2023 geactualiseerd. Bij de actualisatie worden eerder vastgestelde beleidswijzigingen in de omgevingsvisie verwerkt. De actualisatie van de omgevingsvisie is beleidsarm en bevat:

- beleidswijzigingen waarover het College van B&W of de gemeenteraad een besluit hebben genomen;
- omissies;
- ambtshalve wijzigingen.

- **Opstellen gebiedsprogramma kernen**

Omschrijving

In 2023 starten we met het maken van het gebiedsprogramma kernen (wonen en openbare ruimte) en daarbij benodigde bouwstenen voor verschillende beleidsterreinen. Op een aantal terreinen is er sprake van witte vlekken die moeten worden in- en aangevuld. De benodigde tijd is daarvoor niet altijd beschikbaar. Daar waar nodig moeten we onze mensen vrij kunnen maken, dan wel expertise kunnen inhuren. Dat wordt gedekt binnen het budget Omgevingswet.

- **Doorontwikkeling Omgevingswet**

Omschrijving

Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Deze Nederlandse wet beoogt een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht), door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet. De wet zorgt voor andere regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed. Meer informatie: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>. In 2023 zetten we met name in op de volgende onderdelen:

- Leren werken met en verbeteren van de nieuwe werkprocessen

De nieuwe en/of aangepaste werkprocessen moeten eigen gemaakt worden. Dat zal extra inzet en tijd kosten.

- Anders werken

De Omgevingswet vraagt een andere manier van werken. Door de kortere doorlooptijd van vergunningstrajecten wordt vooroverleg belangrijker. Deze krijgt onder andere vorm via de Omgevingstafel, waar initiatieven integraal worden besproken. Vanaf 2023 werken we met de omgevingstafel.

Daarnaast krijgt participatie krijgt een grotere rol. In 2023 starten we met de uitvoering van het in 2022 vastgestelde participatiebeleid Omgevingswet.

- Opleiden medewerkers

In 2023 worden, daar waar nodig, medewerkers (verder) opgeleid.

- Informatievoorziening

Een onderdeel van de nieuwe Omgevingswet is een digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). Het wordt de opvolger van het digitale Omgevingsloket. Onze inwoners en bedrijven gaan straks via het DSO hun aanvragen indienen en kunnen er ook informatie opzoeken. In 2023 communiceren we verder over deze veranderingen.

- **Start bouw omgevingsplan**

Omschrijving

Eind 2022 wordt het projectplan voor de eerste fase van de bouw van het Omgevingsplan vastgesteld. In 2023 wordt gebouwd aan het eerste deel van het Omgevingsplan (onderdeel wonen), dat eind 2023 zal worden vastgesteld. De kosten hiervoor worden gedekt uit het budget Omgevingswet.

- **Doorontwikkeling Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)**

Omschrijving

Per 01/01/2023 gaat ook de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving/meer-toezicht-in-de-bouw-via-de-wet>.

Onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zal bouwtechnische toets door private partijen worden uitgevoerd en niet meer door de gemeente. De uitrol van de Wkb wordt verder uitgewerkt in 2023. Hierover wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd.

Subdoel: Actuele functies in de fysieke leefomgeving (OP/OV/GP)

Activiteiten

- **Verschuiving van bestemmingsplanprocedure naar omgevingsplanactiviteiten**

Omschrijving

Door de invoering van de Omgevingswet gaan we van bestemmingsplanprocedures naar omgevingsplanactiviteiten die met een vergunning worden geregeld. Dit proces is nieuw en vraagt een andere manier van werken. Dat zal in 2023 mogelijk meer inzet en tijd vragen.

- **Kanaal Almelo - De Haandrik**

Omschrijving

De problematiek rondom het kanaal Almelo - De Haandrik zal de komende jaren onze aandacht blijven vragen. Met name waar het gaat om het onderhoud van het kanaal, zijnde het vervangen/herstellen van kadeconstructies met daarbij de zorg voor de omgeving. Daarnaast zullen beschadigde woningen in het gebied hersteld moeten worden. Het merendeel van de daarbij behorende taken worden uitgevoerd door medewerkers van de gemeente. Voor specialistische taken en vergunningverlening schakelen wij indien nodig externe expertise in. Deze inzet komt ten laste van de reguliere formatie. Voor een aantal taken waaronder de inzet van de projectleider, de afhandeling/toetsing van de vergunningaanvragen in relatie tot het onderhoud van de kadeconstructies en van pandeigenaren maakt de gemeente gebruik van specialistische externe inhuur. Voorgesteld wordt om de kosten ad € 181.300,- ten laste te brengen van de Algemene Risico Reserve. Met de provincie vindt overleg plaats over een bijdrage in deze kosten.

Subdoel: Vergroten woningaanbod: voor 2031 zijn minimaal 550 woningen gerealiseerd, dragen we bij aan de regionale woningopgave en is er woningaanbod voor bijzondere doelgroepen

Activiteiten

- **Uitvoeren Woonwagenbeleid**

Omschrijving

In 2023 worden woonwagenlocaties vastgesteld door de gemeenteraad.

- **Opzetten/ uitvoeren prestatieafspraken Mijande Wonen**

Omschrijving

In 2022 is de uitvoeringsagenda 2023-2024 voorbereid. Begin 2023 wordt deze nieuwe uitvoeringsovereenkomst ondertekend en lopende 2023 wordt gewerkt aan de uitvoering, monitoring en evaluatie van de gemaakte afspraken.

- **Woonvisie Twenterand**

Omschrijving

In 2023 gaan we de Woonvisie uitwerken tot een bouwsteen van het omgevingsplan.

- **Regionale Woondeal, Rijksprogramma's Woningbouw & Wet versterken regie volkshuisvesting**

Omschrijving

In 2023 gaan we inventariseren welke consequenties de rijksprogramma's m.b.t. woningbouw, de regionale woondeal en de Wet versterken regie volkshuisvesting hebben voor de gemeente Twenterand.

Wet versterken regie volkshuisvesting

Op basis van alle programma's rond de volkshuisvesting bereidt het ministerie van BZK een integraal wetsvoorstel voor dat vastlegt hoe het rijk regie kan gaan voeren over het volkshuisvestingsbeleid (Wet versterken regie volkshuisvesting). Het streven is dat wetsvoorstel dit najaar (2022) in consultatie te brengen.

Het rijk heeft het voornemen in wetgeving te gaan vastleggen dat elke gemeente een eind 2023 woonzorgvisie heeft. Een ander onderwerp dat in het kader van dit wetsvoorstel nader wordt uitgewerkt, is het opstellen van een urgentieverordening en/of huisvestingsverordening door gemeenten voor specifieke aandachtsgroepen.

Wat betreft woningbouw is in het regeerakkoord afgesproken dat tweederde van de nieuwe woningen betaalbaar moet zijn. Het gaat om koopwoningen voor middeninkomens en sociale huurwoningen. Bij het opstellen van de regionale woondeal wordt de verdeling van de sociale huurvoorraad en het streven dat elke gemeente toegroeit naar tenminste 30 procent sociale huur in de woonvoorraad besproken.

Tevens ligt er een voorstel dat 30 procent van de vrijkomende sociale huurwoningen wordt toegewezen aan aandachtsgroepen.

Voor uitvoering van deze opgaven is geen budget gereserveerd.

- **Huisvesting bijzondere doelgroepen (statushouders, asielzoekers)**

- **Omschrijving**

- In 2022 is een startnotitie opgesteld met hoe Twenterand deze opgaven aan wil pakken. Afhankelijk van het gekozen plan van aanpak zal in 2023 verder worden gewerkt aan passende woonoplossingen voor deze doelgroepen.

- Voor uitvoering van deze opgaven is geen budget gereserveerd.

- **Motie 2022-M50 Onderzoek Zelfbewoningsplicht en Opkoopbescherming**

- **Omschrijving**

- In 2022 is onderzoek uitgevoerd en in 2023 zal de motie worden worden afgerond.

- **Uitvoeren Regionale Woonagenda Twente 2021-2025**

- **Omschrijving**

- In 2023 wordt het sleutelproject Vroomshoop Oost fase 3 uitgewerkt en voor het sleutelgebied Vriezenveen worden mogelijke uitleggebieden in kaart gebracht en of aangewezen.

- **Vorbereiden en ontwikkelen van fysieke projecten 2023**

- **Omschrijving**

- Voorbeelden van enkele projecten: Uitvoering van het zwembad te Vriezenveen, verduurzaming van het gemeentehuis, herstructurering Oale Bouw in Westerhaar, ontwikkeling Garstelanden, ontwikkeling Zuidmaten en De Smithoek in Den Ham, De Sleutel in Vroomshoop en de start van Oosterweilanden 2.

Subdoel: Voldoende bedrijventerreinen / centrumgebied

Activiteiten

- **Centrumvisie Vriezenveen en Centrumontwikkeling Vroomshoop**

- **Omschrijving**

- In 2022 is een plan van aanpak opgesteld voor de uitvoering van de centrumvisie Vriezenveen. Daarnaast is ook gestart met het opstellen van een inrichtings-/ uitvoeringsplan. Dit wordt in 2023 afgerond waarna hier uitvoering aan gegeven kan worden. Alle plannen worden in samenwerking met de dorpsmanager, cultuurdragers en VOV opgesteld.

Voor de centrumontwikkeling Vroomshoop wordt ingezet op de verplaatsing van de winkelfunctie aan het Linderfliet naar de gewenste locatie aan de Julianastraat. Het doel is om een compleet en compact winkelgebied te realiseren voor de kern van Vroomshoop. Er wordt ingezet op het creëren van draagvlak bij de winkeliers en vastgoedeigenaren om de centrumontwikkeling mogelijk te maken.

- **Programmering bedrijventerreinen**

- **Omschrijving**

- De provinciale afspraken inzake bedrijventerreinen moeten worden geactualiseerd. Om een goed inzicht te krijgen in de behoefte aan bedrijventerreinen in Twenterand voor de komende jaren wordt in 2023 gestart met een inventarisatie die uiteindelijk moet uitmonden in een programmering.

- **Actualisatie grondbeleid**

Omschrijving

De nota grondbeleid moet worden geactualiseerd om beter in te kunnen spelen op de vraag naar woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. Hier moet onder andere de richting van het coalitieakkoord worden meegenomen. In 2023 wordt hiermee gestart.

Subdoel: Strategische keuze voor vastgoedportefeuille

Activiteiten

- **Strategische portefeuillesturing**

Omschrijving

In 2023 zal een eerste aanzet worden gegeven om de strategische portefeuillesturing te verbeteren.

- **Dashboard voor portefeuillemanagement**

Omschrijving

De ontwikkeling van een dashboard voor portefeuillemanagement is een waardevol instrument voor sturing en het borgen van controle op het vastgoed.

Het opzetten van een dashboard is één van de adviezen in het Beleidskader gemeentelijk vastgoed vastgesteld in 2019. In 2023 zullen we inventariseren op welke wijze een dergelijk systeem kan worden geïmplementeerd. Er is hiervoor nog geen budget gereserveerd.

- **Opstellen en uitvoeren verhuurbeleid**

Omschrijving

Middels het opstellen van verhuurbeleid wordt toegewerkt naar een transparante en consistente manier van verhuur van het gemeentelijk vastgoed. De kosten voor het beheer van de gebouwen en het beschikbaar stellen van een gebouw voor verhuur wordt afgewogen tegen het maatschappelijke doel van de activiteit(en) die in het vastgoed plaatsvind(t)(en).

De verhuur van ruimten in overheidsvastgoed is in de wet Markt en Overheid aangemerkt als een economische activiteit. De feitelijke huur mag dus wel hoger, maar niet lager zijn dan de kostprijsdekkende huur.

De eisen van transparantie en consistentie maken een duidelijke scheiding wenselijk tussen huur (kosten voor de exploitant) en subsidie (opbrengsten voor de exploitant). In 2023 zal worden gestart met het opstellen van verhuurbeleid.

- **Opstellen en uitvoeren routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed**

Omschrijving

In het Klimaatakkoord hebben 12 sectoren actief in het maatschappelijk vastgoed afgesproken ieder een Sectorale Routekaart op te stellen waarin duidelijk wordt op welke wijze het vastgoed in die sector CO₂-arm en aardgasvrij wordt gemaakt richting 2050. Gemeenten brengen in de Routekaart hun eigen opgave in beeld en de wijze waarop zij de verduurzamingsopgave gaan realiseren. De eigen routekaart bevat naast een strategie een uitvoeringsplan voor korte termijn van vier jaar inclusief de benodigde investering. In 2023 gaan we starten met het opzetten van een routekaart. Er is hiervoor nog geen budget gereserveerd.

Beleidsdocumenten

Beleidskader gemeentelijk vastgoed
Regionale woonagenda Twente
Woonvisie Twenterand 2022 - 2026
Omgevingsvisie Twenterand

Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2023	Begroot 2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Volgende en passende woningen									
Aantal opgeleverde woningen	113	100	940***	843	773*	673	632	589	Eigen meting, aantallen zijn totalen
Aantal startersleningen	0	6	2	8***	15	12	2*	8	25 leningen in totaal beschikbaar vanaf 2019
Aantal Blijversleningen **	0	0	0	0****	0	0-	0-	nvt	10 leningen in totaal beschikbaar
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Aantal van rechtswege verleende vergunningen	2	0	2	0	1				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles RO in handhavingssfeer	6	6	4	4	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles bouw/sloop in handhavingssfeer	2	4	0	0	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	3	6	0	0	0				Eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	30	28	12	26	26				Eigen gegevens
Ontwikkelen bestemmingsplannen	7	4	5	10	12				Eigen gegevens

* In 2018 zijn vergunningen verleend voor de bouw van ruim 130 woningen. In 2019: 48. In 2020: 71. In 2021: 96.

** 2021: Er zijn in 2021 5 toewijzingen afgegeven door de gemeente. SVn heeft 2 beschikkingen afgegeven. | 2020: Er zijn 18 toezeggingen afgegeven door de gemeente. 8 starters hebben hun aanvraag doorgezet en daadwerkelijk via SVn een Starterslening afgesloten

***Excl. 2 mantelzorgwoningen

Wat mag het kosten programma Ruimte

Overzicht van baten en lasten

	2023	2024	2025	2026
Lasten per doelenboom				
Openbare orde en veiligheid	2.615.140	2.679.077	2.746.586	2.803.324
Openbare ruimte en verkeer	11.426.683	11.282.715	10.349.092	12.025.745
Duurzaamheid, Milieu en VTH	3.915.845	4.034.295	4.132.093	4.232.514
Bouwen, wonen, ruimt. ontwikkeling en VTH	9.063.510	6.551.926	6.406.673	6.031.351
Totaal programma lasten	27.021.178	24.548.013	23.634.444	25.092.934
Baten per doelenboom				
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Openbare ruimte en verkeer	6.619.854	6.103.532	4.804.410	6.516.330
Duurzaamheid, Milieu en VTH	3.155.034	3.259.850	3.325.060	3.393.464
Bouwen, wonen, ruimt. ontwikkeling en VTH	6.040.294	3.626.119	3.392.273	2.911.010
Totaal programma baten	15.815.182	12.989.500	11.521.743	12.820.803
Totaal saldo van baten en lasten	-11.205.996	-11.558.513	-12.112.701	-12.272.131
Mutaties reserves	199.081	-14.479	5.993	8.571
Geraamd resultaat	-11.006.915	-11.572.992	-12.106.708	-12.263.560

Opgenomen investeringen bestaand beleid 2023

	Investering 2023
Openbare verlichting	133.631
Waarschuwborden	5.000
Onderhoud wegen	300.000
Vervanging riool	1.997.652
Agria	6.000
Hitachi ZX17U-2	27.500
Volkswagen T5	27.500
Epoke Schuitemaker	35.000
LMT Schuitemaker sneeuwploug	7.500
Nido SNK 210-24 EPZ	7.500
Samac 2100 trilplaat + aanhanger	3.500
Samac 3600 trilplaat + aanhanger	6.525
Volkswagen T5	25.000